

Szelence - éjjeliedényen ülő nő

Kerámia- és üveggyűjtemény

Leltári szám:	5872
Alkotó:	Kändler, Johann Joachim (1706 - 1775) / modellje nyomán
Gyár / műhely:	Meisseni Porcelángyár
Készítés ideje:	1745 KÖRÜL
Készítés helye:	Meissen
Anyag:	aranyozott bronz foglalat; porcelán
Technika:	színesen festett
Méretek:	magasság: 8,5 cm talpátmérő: 6x5,3 cm

A játékos hatású porcelán szelence egy éjjeliedényen ülő nőalakot formáz. Az intim pillanatban megörökített hölgy virágmintás ruhát és főkötőt visel. Hátról összefogott ruhája alól villan elő az éjjeli edény.

A meissen-i porcelángyárban 1735-1765 között nagy számban készültek szelencék. 1733-tól 1756-ig a szenvedélyes szelencegyűjtő Heinrich von Brühl állt a gyár élén. A hagyományos formájú (kerek, szögletes, ovális) darabok mellett igen divatosak voltak a figurális valamint a lóhere-, kosár-, hordó-formájú dobozok is. Az itt bemutatott szelence modelljét valószínűleg J. J. Kändler mintázta. Forgópántos, aranyozott rézfoglalatú fedelén festett díszítés látható: kívül színes virágcsokor és elszórt virágszálak, míg a fedél belső oldalán egy állatalakos jelenet kapott helyet: a róka a bíró előtt, La Fontaine meséje nyomán.

A szelencét Gerhardt Gusztáv (1847-1910), a Magyar Államvasutak elnök-igazgatója műgyűjteményének 1911-ben Berlinben megrendezett árverésén vásárolta meg az Iparművészeti Múzeum.

A neves műgyűjtő kollekciónjáról ld.: A Gerhardt-féle gyűjtemény. *Magyar Iparművészet*, 1910, 181-211. - ld. [itt](#).

Irodalom

- Szerk.: Granasztói Olga: *Veszedelmes olvasmányok. Erotikus illusztrációk a 18. századi francia irodalomban.* Országos Széchényi Könyvtár, Budapest, 2007. - p. 185.
- Szerk.: Pataki Judit: *Művészet és Mesterség. CD-ROM.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1999. - fém 89.
- szerző: Ács Piroska: *Szelencék titkai.* Helikon Kiadó, Budapest, 1994. - Nr. 78.
- Pataký Dénesné: Höroldt és műhelyének meissen-i porcelánjai magyar gyűjteményekben. *Az Iparművészeti Múzeum Évkönyvei*, 1. (1954). 1954. - p. 130.
- Sammlung des Königl. ungar. Hofrats Gustav von Gerhardt, Budapest. Versteigerung. I. Kunstgewerbe.* Rudolph Lepke's Kunst-Auctions-Haus, Berlin, 1911. - Nr. 269.

